

om ledige Skolelærerembeder for at komme i Betragtning ville være at indgive til den kaldsberettigede Autoritet gennem paagældendes ovennævnte foresatte, der have at fremsende dem forsynede med deres Erklæringer...“ Naar en Lærer i Forvejen er ansat, skal altsaa hans Ansøgning fremsendes med en Erklæring fra hans nærmeste foresatte, Provsten. Naa, det kan man maaske kalde en rent administrativ Bestemmelse, og det skal jeg ikke sige noget til, men man er gaaet videre endnu. Man har nemlig sagt, at naar en Person, der ikke i Forvejen har været i Embede, søger et saadant, maa man overføre denne Regel derpaa og sige, at saa har Provsten Ret til, naar han fremsender Ansøgningerne, at lade dem ledsage af en Fortegnelse over de Ansøgere, som han anser for ukvalificerede, og af den maa Sogneraadet ikke indstille nogen. Nu ere vi altsaa komne bag om Bestemmelsen i Loven af 1856 § 9 og er naaet til det, som Modstanderne af denne Lovparagraf vilde have indført, nemlig at den kaldsberettigede Myndighed kan lade en Fortegnelse medfølge Ansøgningerne, paa hvilken han paa Forhaand udskyder nogle af dem som ukvalificerede. Der skulde man tro, at Retsudviklingen kunde være standstet, men Præstesækken bliver jo vanskelig fuld, og Provsterne have ikke kunnet faa Myndighed nok, og man er gaaet videre endnu, skønt det lyder utroligt. For at underbygge min Paastand, at man er gaaet videre med Grunde, maa jeg tillade mig at oplyse noget om et bestemt Tilfælde, som omhandles i Kultusministerens Skrivelse af 12te Oktober 1897 — hvilken Skrivelse vil gøre ham bekendt som Lovfortolker til sene Slægter, om end ikke berømt. Det Tilfælde, som denne Skrivelse omhandler, er en Embedsbesættelse i Hørsted i Ty. Embedet som Lærer og Kirkesanger i Hørsted var ledigt i Sommer, og der indkom derom 39 Ansøgninger. Den 24de Juli i Aar bleve disse af Skoledirektionen for Hassing-Refs Herreder, der bestaar af Provst Paludan af Søndbjerg-Odby paa Tyholm og Amtmand, Grev Schulin i Tisted samt Amsraadsmedlem, Proprietær Nyby, Øland, indsendt til Sogneraadet, og Provsten lod medfølge en Skrivelse, i hvilken han udpegede 6 som ukvalificerede, og henstillede til Sogneraadet at indstille 3 af de tilbageblevne 33, og det gjorde han under Henvisning til Skrivelsen af 1862, som jeg her har tilladt mig at citere. Det var allerede ikke saa daarlig gjort, men saa skulde man jo synes, at dermed maatte Provsten og den kaldsberettigede Myndighed slaa sig

til Ro. Naar de i Forvejen havde udskudt de ukvalificerede, saa skulde man synes, at Sogneraadet kunde have Lov at vælge mellem de andre. Sogneraadet var nu saa artigt at finde sig i, at de 6 bleve udskudte, og nøjes med de 33, idet de gik ud fra, at de saa frit kunde indstille 3 af dem, som Provsten havde erklæret for kvalificerede. De tre indstillede vare Seminarister, af hvilke Nr. 1 hed Jensen, var født 1874 og dimitteret 1896 med 1ste Karakter, Nr. 2 hed Sørensen-Borup, født 1868, dimitteret 1896 med 2den Karakter, den tredje hed Andersen, var født 1872, dimitteret 1897 med 1ste Karakter. Saa sendte altsaa Sogneraadet i god Tro denne Indstilling ind til Skoledirektionen og tænkte, at nu maatte de vel faa en af dem. For Resten vilde de slet ikke helst have den, de havde indstillet som Nr. 1, efter hvad der foreligger for mig, vilde de hellere have Nr. 2. De havde indstillet lutter unge Lærere; Skolen er i og for sig ikke stor, og de vilde helst have en ung Lærer, som kunde blive i Embedet i mange Aar, og de vare ogsaa temmelig sikre paa at faa en af de indstillede. Men de toge desværre fejl. Da denne Indstilling var kommen til den Skoledirektion, som i Forvejen havde erklæret de 33 Ansøgere for kvalificerede, kasserede den ganske rolig Indstillingen. Altsaa, den erklærer først 33 af Ansøgerne for kvalificerede, og da 3 af dem blive indstillede, kasserer Skoledirektionen dem alligevel. Det var altsaa anden Omgang. Den 13de August fik Sogneraadet en Skrivelse fra Provsten, i hvilken han anmoder det om at forandre sin Indstilling, da Skoledirektionen ikke vilde have nogen af de 3, der vare indstillede. Som Grund hertil anførtes, at de indstillede ikke have været ansatte i Lærerembede et Aar og derfor maatte falde ind under Betegnelsen: ikke værdige og skikkede. Der staa vi altsaa ved ikke værdige og skikkede, men man gaar videre endnu, idet der tilføjes: „derimod er der flere andre Lærere, som ere ældre og mere veltjente og mere kvalificerede til dette Embede“. Nu forlange de ikke alene, at de indstillede skulde være værdige og skikkede til Embedet, altsaa relativt kvalificerede, men tillige, at det skal være dem, der ere de ældre og mest kvalificerede. Det vilde Sogneraadet ikke gaa ind paa. Det holdt Møde den 20de August om Sagen og vedtog at fastholde sin Indstilling. Grunden dertil er ganske naturlig, idet de sagde, at naar Provsten i Forvejen havde udskudt 6, maatte de have Lov at indstille, hvem de vilde, af de